

רשימת מונחי יסוד במוזיקה לבחינת הכניסה

לקראת לימודיכם בביה"ס למוזיקה הינכם נדרשים לשלוט בשורה של מונחי יסוד במוזיקה, הנמצאים בשימוש שוטף בקורסים השונים המוצעים ע"י ביה"ס. היכרותכם עם המונחים תיבדק במסגרת מבחן הכניסה בתיאוריה של המוזיקה (בכתב). בחלק זה של המבחן תתבקשו להגדיר מבחר מתוך רשימת מונחים נתונה.

רבים מן המונחים מוסברים בחוברת "תיאוריה של המוזיקה לתלמידי תיכון", הניתנת להורדה בחינם מאתר משרד החינוך והתרבות בלינק הבא :

<http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/A943545F-7DD8-4AF9-92A4-4656EDC8063D/118773/TheBookU.pdf>

הסברים מפורטים יותר בשפה האנגלית ניתן למצוא באתר האינטרנט של אנציקלופדיית המוזיקה גרוב (<http://www.oxfordmusiconline.com>). ניתן להתחבר לאתר זה מכל מחשבי אוניברסיטת

ת"א. להלן מונחי המוזיקה ללימוד בחלוקה לפי נושאים :

1. מושגי יסוד כלליים בתיאוריה של המוזיקה :

א-קאפלה (a capella)

אוניסון (unison)

אלה-ברווה (alla breve)

אקורד (chord)

אקורד משולש (triad)

ארטיקולציה (articulation)

בס מסופרר, בסו קונטינואו (basso continuo, figured bass)

דואולה (duplet)

דואט (duet)

דינאמיקה (dynamics)

דיסוננס (dissonance)

הרמוניה (harmony)

הומופוניה (homophony)

טוטי (tutti)

טונאליות (tonality)

טוניקה (tonic)

טמפו (מפעם) (tempo)

טריו (trio)

טריולה (triplet)

ליברטו (libretto)

מודולציה (modulation)

מודוס (mode)

מוזיקה קאמרית (chamber music)

מוטיב (motif)

חד קוליות (מונופוניה) (monophony)

מנעד, דיאפאזון (range, e.g. vocal range, ambitus)

מעגל הקווינטות (cycle of fifths)

מקצב, ריתמוס (rhythm)

משקל, מטרומ (meter)
סולם (key, scale), סולם דיאטוני (diatonic scale), סולם טונים שלמים (whole tone scale),
סולם כרומטי (chromatic scale), סולם מזורני (major mode), סולם מינורי (minor mode),
סולם פנטטוני (pentatonic scale)
סינקופה (syncope, syncopation)
עמעם, סורדינו (mute, sordino)
פעמה (beat)
קדמה (upbeat)
קונטרפונקט (counterpoint)
קונסוננס (consonance)
רב-קוליות (פוליפוניה) (polyphony)
תזמור (orchestration)
2. סימני יסוד בתיווי המוזיקלי:
מפתחות (clefs)
סימני חזרה (repetition signs)
פרמטה (fermata)
3. מבחר הוראות ביצוע, הבעה, עוצמה, טמפו, ארטיקולציה וקישוטים:
אדגיו (Adagio)
אלארגנדו (allargando)
אלגרו (Allegro)
אלגרטו (Allegretto)
אנדנטה (Andante)
אצ'לרנדו (accelerando)
ארקו (arco)
דימינואנדו (diminuendo), דקרשצ'נדו (decrescendo)
טנוטו (tenuto)
לגאטו (legato)
לרגו (Largo)
לרגטו (Larghetto)
מודראטו (Moderato)
מצו-פורטה (mezzo forte)
מצו-פיאנו (mezzo piano)
מרקטו (marcato)
סוסטנוטו (sostenuto)
סטקטו (staccato)
ספורצנדו (sforzando)
פורטה (forte)
פורטיסימו (fortissimo)
פורטמנטו (portamento)
פיאנו (piano)

פיאניסימו (pianissimo)

פיציקאטו (pizzicato)

פרסטו (Presto)

פרסטיסימו (Prestissimo)

קרשנדו, קרשצינדו (crescendo)

רובאטו, טמפו רובאטו (rubato)

ריטונטו/ריטרדנדו (ritardando/ritenuto)

4. כלים וגופים מוזיקליים סטנדרטיים (יש להכיר את הכלים הסטנדרטיים בכל קטגוריה):

כלי מיתר (במובן של: כלי קשת (bowed string instruments))

כלי נשיפה מעץ (woodwind instruments)

כלי נשיפה ממתכת (brass instruments)

כלי הקשה (percussion instruments)

כלי פריטה (plucked string instruments)

כלי מקלדת (keyboard instruments)

סוגי קולות (vocal types and ranges): סופרן, מצו-סופרן, אלט, קונטרה-טנור, טנור, בריטון,

בס

5. צורות מוזיקליות סטנדרטיות:

אופרה (opera)

אורטוריה (oratorio)

אריה (aria)

בלט (ballet)

ולס (waltz)

כוראל (chorale)

ליד, שיר אמנותי (Lied, art song)

מארש (march)

מנואט (minuet)

נושא וואריאציות (theme and variations)

סוויטה (suite)

סונטה (sonata)

סימפוניה (symphony)

סקרצו (scherzo)

סרנדה (serenade)

פוגה (fugue)

פרלוד (prelude)

קודה (coda)

קונצ'רטו (concerto)

קונצ'רטו גרוסו (concerto grosso)

קנון (canon)

קנטטה (cantata)

רצייטיב (recitative)